

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av lagen om styrning av husdjursproduktionen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att giltighetstiden för lagen om styrning av husdjursproduktionen förlängs med två år. Samtidigt föreslås att de temporära begränsningarna av beviljande av tillstånd i fråga om nötköttproduktion och produktion av fjäderfäkött slopas.

Dessutom föreslås en ökad flexibilitet i tillståndssystemet för husdjursproduktionen, så att sammanslagning av tillstånd tillåts vid köp av en annan gårdsbruksenhet i sin helhet eller vid köp av en husdjursbyggnad och huvuddelen

av gårdsbruksenhetens åkrar, och att samverkan mellan odlarna möjliggörs i fråga om utnyttjandet av produktionstillstånd och produktionsrättigheter. Tillståndssystemet skall också i övrigt förenklas så att kraven som avser arbetsinsatsen slopas och så att villkoret om boende på gårdsbruksenheten medger större frihet.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1994. Avsikten är att lagändringen skall träda i kraft vid ingången av år 1994.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Husdjursproduktionens utveckling

Svinköttproduktionen och nötköttproduktionen har minskat sedan år 1990. Också äggproduktionen har minskat, men den beräknas i år öka något jämfört med i fjol.

Konsumtionen av nötkött sjönk speciellt under 1992 och denna trend har fortsatt under början av 1993. Minskningen i produktionen har sålunda inte nämnvärt reducerat överskottet. Konsumtionen av svinkött har inte sjunkit lika snabbt. Trots detta är också överskottet på svinkött en betydande belastning för både lantbruksproducenterna och staten.

Den minskade äggproduktionen har i motsvarande grad minskat överskottet. Marknadsläget har försämrats på grund av den försvårade exporten och det låga exportpriset. Den svaga ökningen i äggproduktionen år 1993 beror främst på att avtalen om minskad pro-

duktion upphör. Detta beräknas öka överskottet något jämfört med 1992.

Konsumtionen av fjäderfäkött har ökat kontinuerligt fram till år 1993. Produktionen har anpassats till förändringarna i konsumtionen med hjälp av avtal mellan producenter och slakterier.

Enligt de prognoser som gjorts angående produktionen och konsumtionen kommer äggproduktionen att överskrida den inhemska konsumtionen med 14 milj. kg år 1994. Överskottet på svinkött kommer att uppgå till ca 10 milj. kg och överskottet på nötkött till ca 12 milj. kg. År 1995 minskar överskotten, men produktionen kommer alltså klart att överskrida den inhemska konsumtionen. Dessa beräkningar har gjorts utgående från att tillståndssystemet inte ändras på ett sätt som leder till ökad produktion.

1.2. Företagets storlek

Syftet med styrningen av husdjursproduktio-

nen är att utveckla husdjursföretagens storlek och att styra deras produktion på ett sätt som beaktar produktions- och marknadsläget samt så att produktionen bygger på gårdsbruk av typen familj jordbruk.

I 5 § lagen om styrning av husdjursproduktionen (1305/90) fastställs storleksgränserna för husdjursföretag. För startande eller utvidgande av större företag krävs tillstånd av landsbygdsnäringsdistriktet. I 6 § stadgas om de maximala storleksgränserna. För produktion som överskrider dessa gränser får tillstånd inte beviljas. Beviljande av tillstånd har dock allmänt begränsats så att tillstånd att starta eller utvidga husdjursföretag före den 1 januari 1994 närmast får beviljas bara i de fall det är fråga om generationsväxling för fortsättande av företaget i högst samma omfattning som tidigare.

I lagen har företagets storlek också reglerats genom att ställa villkor beträffande boendet på gårdsbruksenheten och arbetsinsatsen inom produktionen på denna. Härmed har man försökt trygga verksamhetsförutsättningarna för gårdsbruk av typen familj jordbruk. Huvudregeln i fråga om boendet är att odlaren skall bo på den gårdsbruksenhet där produktionen bedrivs eller i dess närhet. I fråga om arbetet får tillstånd beviljas om produktionen i huvudsak sköts genom den enskilda odlarens eller familjemedlemmarnas arbete.

1.3. Temporär begränsning av beviljande av tillstånd

Om temporär begränsning av beviljande av tillstånd stadgas i 10 § lagen om styrning av husdjursproduktionen. Enligt paragrafen får landsbygdsdistriktet före den 1 januari 1994 bevilja tillstånd att starta eller utvidga produktionen närmast då det är fråga om generationsväxling och då företaget överförs genom arv eller testamente. Dessutom kan tillstånd beviljas i vissa specialfall såsom till företagets döds- eller konkursbo.

Utän hinder av begränsningen kan tillstånd beviljas för startande av produktion som omfattar högst 60 nötkreatur, för startande av sådan produktion som omfattar högst 15 000 fjäderfän samt för produktion av ägg för kläckning av göd kycklingar.

Trots den temporära begränsningen av beviljande av tillstånd har statsrådet med stöd av 11 § rätt att, med beaktande av husdjurs-

produktionens utveckling och det rådande marknadsläget, besluta om beviljande av tillstånd även i andra fall än de som nämns i 10 §. Genom dylika beslut av statsrådet har dock inga tillstånd beviljats efter det att lagen trädde i kraft.

1.4. Beviljande av tillstånd för fortsättande

Under giltighetstiden för den temporära begränsningen av beviljande av tillstånd har beviljande av tillstånd för fortsättande i regel endast tillåtits i samband med generationsväxlingar eller andra liknande situationer. Tillstånd att starta eller utvidga produktionen får dock av särskilda skäl beviljas också i andra fall då någon tar över en produktion.

Om förutsättningarna för beviljande av tillstånd vid fortsättande stadgas i 9 § lagen om styrning av husdjursproduktionen. Enligt stadgandet kan man avvika från kraven i fråga om företagets storlek, arbetsinsats, boende och fodertillgång om tillståndet beviljas för fortsättande av ett lagligen bedrivet husdjursföretag på gårdsbruksenheten i samma omfattning som tidigare då en ny företagare träder till, förutsatt att den ringa åkerarealen eller en betydande minskning i den eller andra härmed jämförbara skäl inte utgör hinder för beviljande av tillstånd. Undantag från kravet på arbete kan dock göras endast då det är fråga om generationsväxling.

2. Propositionens mål och de föreslagna ändringarna

Svinköttsproduktionen och äggproduktionen ser alltjämt ut att överstiga den inhemska konsumtionen under de närmaste åren. Överskotten medför betydande kostnader för både staten och lantbruksproducenterna. Därför föreslås att tillståndssystemet i stort sett i sin nuvarande form förlängs med två år i fråga om dessa produktionsbranscher.

Enligt förslaget skall de temporära begränsningarna av nötköttsproduktionen slopas. Produktionens storlek är beroende av antalet mjölkkor och kalvar, varigenom en lindring i tillståndssystemet inte har någon nämnvärd inverkan på den totala produktionen. Den föreslagna ändringen inverkar så, att man inom ramen för stadgandena om åkerarealen skulle

kunna bilda enheter med högst 120 nötkreatur i stället för nuvarande enheter med högst 60 djur. Nötköttsproduktion som grundar sig på dikor, som kan utvecklas separat från mjölkproduktionen, omfattas inte av det gällande tillståndssystemet.

Det föreslås att också de temporära begränsningarna av produktionen av fjäderfäkött slopas. Detta gör det möjligt att bilda enheter med 30 000 djur i stället för nuvarande högst 15 000 djur. Ändringen förväntas inte leda till nämnda utvidgningar av produktionsenheterna eftersom ökningen i efterfrågan på fjäderfäkött åtminstone tillsvidare har avstannat. En sänkning av produktionskostnaderna genom större produktion skulle dock bli möjlig i sådana fall då produkternas åtgång medgav detta.

En brist i tillståndssystemet för husdjursproduktionen är att beviljandet av tillstånd vid fortsättande av produktionen är begränsat och att lagen inte innefattar stadganden om sammanslagning av tillstånd och rättigheter i vissa specialfall. Tillståndssystemet borde utvecklas i riktning mot ett mindre antal dylika begränsningar, så att verkamhetsförutsättningarna för gårdsbruksenheterna kunde förbättras och den strukturella utvecklingen påskyndas. Därför föreslås att stadganden om överförande och sammanslagning av tillstånd intas i lagen om styrning av husdjursproduktionen. Dessa stadganden skall ersätta de nuvarande stadgandena om fortsättande, och samtidigt upphävs de nuvarande stadgandena om temporär begränsning av beviljande av tillstånd för fortsättande (10 § 1 mom.).

Lönsamheten och konkurrensförutsättningarna för husdjursföretag borde förbättras också genom att möjliggöra samverkan mellan företagen inom ramarna för det totala antalet tillstånd och rättigheter som beviljats dem. Det föreslås att stadganden om s.k. produktionsringar intas i lagen. Med stöd av dessa stadganden kan landsbygdsnäringsdistriktet under vissa förutsättningar bevilja två eller flera husdjursföretag tillstånd att bedriva produktion inom ramarna för det totala antalet tillstånd som tidigare beviljats dessa företag eller de rättigheter som de innehar. Avsikten med stadgandet är att göra det möjligt att öka husdjursföretagens lönsamhet och effektivitet på företagsnivå utan att den totala produktionen ökar.

En svaghet i det nuvarande tillståndssystemet har varit att beviljandet av ett tillstånd rätt

schematiskt varit avhängigt av odlar-familjens arbetsinsats på gårdsbruksenheten samt att kravet att bo på denna eller i dess omedelbara närhet har varit för strängt för nuvarande förhållanden. När produktionsmetoderna utvecklas lämpar sig dylika begränsningar dåligt som grund för styrningssystemet. Också bestämmandet av den maximala storleksgränsen för en familjebruksenhet utgående från arbetet har blivit svårare. Ovan nämnda faktorer och det att de beviljade tillstånden i praktiken nästan uteslutande begränsat sig till generationsväxlingsfall har bidragit till att gårdsbruket och dess struktur inte har kunnat utvecklas i en mer lönsam och konkurrenskraftig riktning. Styrningssystemet borde göras flexiblere genom att minska på och i viss mån lindra de villkor som skall uppfyllas för att tillstånd skall kunna beviljas.

Med hänvisning till det som anförts ovan föreslås att kraven som gäller odlarens arbetsinsats i 5 § slopas. De förutsättningar för beviljande av tillstånd som gäller boendet och lägenhetens självförsörjningsgrad i fråga om foder är tillräckliga för att garantera fortbeståndet för gårdsbruk av typen familjebbruk. Boendekravet borde dock lindras så att kravet skulle innebära att bo på den plats där husdjursföretaget finns eller på ett avstånd som är ändamålsenligt med tanke på skötseln av företaget.

3. Propositionens verkningar i fråga om organisationen och ekonomiska verkningar

En avsikt med propositionen är att göra tillståndssystemet mera flexibelt och att på så sätt skapa bättre förutsättningar för att öka husdjursföretagens lönsamhet. Propositionen har dock inte några nämnvärda verkningar i fråga om statsekonomin.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen hänför sig till lantbruksin-komstuppörelsen av år 1993 och den grundar sig på ett förslag av den arbetsgrupp som jord- och skogsbruksministeriet tillsatt för att utreda behovet av ändring av lagen om styrning av husdjursproduktionen.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

6 §. *Allmänna förutsättningar.* Enligt 9 § 2 mom. lagen om styrning av husdjursproduktionen kan jord- och skogsbruksministeriet av särskilda skäl, utan hinder av de begränsningar som anges i lagen, bevilja tillstånd för avels-, försöks- och undervisningsverksamhet eller för uppfödning av importerade avelsdjur. Det föreslås att stadgandet av lagtekniska skäl flyttas till 6 § 3 mom.

Med stöd av stadgandet i fråga har i praktiken inrättningar som bedriver avels-, försöks- eller undervisningsverksamhet eller föder upp importerade avelsdjur beviljats tillstånd. Eftersom även företag har ett behov av att kunna få tillstånd för sådan verksamhet, föreslås att stadgandet till denna del preciseras.

För att möjliggöra bildandet av produktionsringar för svinhushållning föreslås att stadgandena kompletteras så, att jord- och skogsbruksministeriet med stöd av stadgandet, utan hinder av andra begränsningar som anges i lagen, kan bevilja en produktionsring som bedriver svinhushållning husdjurstillstånd ifall beviljandet av ett dylikt kan anses vara särskilt befogat med tanke på inledandet av produktionsringens verksamhet. Beviljande av tillstånd kan i allmänhet komma ifråga endast i det fall att och i den omfattning som startandet av produktionsringen och dess verksamhet inte i praktiken skulle vara möjlig utan tilläggstillstånd. Det är meningen att produktionsringar som bedriver smågrisproduktion skall beviljas tillstånd då det är skärsilt befogat för att främja samarbetet mellan företagen.

7 §. *Boende.* Det föreslås att stadgandena om arbetsinsatsen stryks ur 7 §. Nuvarande krav på boende föreslås ändras så, att tillstånd får beviljas om odlaren bor på den plats där husdjursföretaget finns eller på ett avstånd som är ändamålsenligt med tanke på skötseln av husdjursföretaget.

Med den plats där husdjursföretaget finns avses gårdsbruksenhetens driftscentrum eller annat sådant område där företagets huvudsakliga verksamhet bedrivs. I fråga om ett dödsbo eller en sammanslutning av fysiska personer skall åtminstone någon av delägarna uppfylla kravet på boende. Tillfällig bortavaro hindrar inte att tillstånd beviljas. Enligt 2 mom. kan genom förordning utfärdas närmare stadgand-

en om det krav på boende som avses i 1 mom. och om när bortavaron från den plats där företaget finns betraktas som tillfällig.

Huvudregeln i fråga om boendet är att företagaren bor på den plats där husdjursföretaget finns och att boende utanför denna plats är tillåtet endast i undantagsfall. Avsikten är att genom förordning stadga att avståndet kan anses vara ändamålsenligt med tanke på skötseln av företaget, om avståndet mellan bostaden och gårdsbrukets driftscentrum är högst fem km. Avståndet kunde vara längre, men bara om det närmast är fråga om ett tillfälligt boende på längre avstånd. Avsikten är att stadgandena om avståndet i tillämpliga delar skall motsvara stadgandena i landsbygdsnäringslagen (1295/90).

9 §. *Överföring och sammanslagning av tillstånd.* Det föreslås att i paragrafens 1 mom. intas att stadgande om överförande av tillstånd och rättigheter. Enligt stadgandet kan ett tillstånd eller, då husdjursproduktionen grundar sig på en befintlig rättighet, en rättighet överföras till en ny ägare eller innehavare som fortsätter bedrivandet av husdjursproduktion på gårdsbruksenheten.

Enligt förslaget kan tillståndet beviljas vid ägarväxling till gårdsbruksenhetens nya ägare på basis av gällande tillstånd eller rättigheter. I detta nu kan tillståndet endast överföras för produktion i högst den omfattning som visat sig vara etablerad för företagets del.

Paragrafens 2 mom. skall gälla sammanslagning av tillstånd och rättigheter när en husdjursföretagare har köpt en gårdsbruksenhet för vilken tillstånd beviljats eller som i övrigt har rätt att bedriva husdjursproduktion. Sammanslagning av tillstånd kan komma i fråga också då någon köper största delen av en gårdsbruksenhets åkrar jämte dess husdjursbyggnader, och dessa lämpar sig för samordnad husdjursproduktion.

På motsvarande sätt kan man sammanslå tillstånd som beviljats makar. När det är fråga om andra än makar krävs för beviljande av tillstånd att de gårdsbruksenheter som sammanslagningen bildar ett sådant gårdsbrukskomplex som kan skötas från samma driftscentrum.

Det föreslås att i paragrafens 3 och 4 mom. stadgas om villkoren för överförande och sammanslagning av tillstånd.

I 3 mom. föreslås ett nytt stadgande enligt vilket husdjurstillstånd inte får beviljas om det för gårdsbruksenhetens del finns ett gällande avtal om minskad lantbruksproduktion eller en förbindelse som avgivits till lantbruksföretagarnas pensionsanstalt om nedläggning av lantbruksproduktionen. Tillstånd skall inte heller få beviljas för den tid som en avtalsbaserad ersättning för minskad lantbruksproduktion inte har återbetalats till staten. Detta innebär att ett arvode skall återbetalas till staten då det har bestämts att det skall återbetalas. I annat fall, om ett avtalsbaserat arvode inte har återbetalats, kan inte tillstånd för husdjursproduktion beviljas förrän den tid som arvodet gäller löpt ut.

9 a §. *Bildande av en produktionsring.* Det föreslås att i paragrafen stadgas om två eller flera husdjursföretags rättighet att bedriva produktion inom ramarna för den totala omfattningen av de tillstånd som beviljats dessa företag eller de rättigheter som dessa innehar. Stadgandet gör det möjligt för dessa företag att bilda en sammanslutning i form av en produktionsring. Företagen kommer sinsemellan överens om produktionsringens exakta innehåll och den rättsliga formen. Landsbygdsnäringsdistriktet beviljar produktionsringen tillstånd att bedriva husdjursproduktion. För att tillstånd skall kunna beviljas krävs att produktionen kan skötas som en helhet från antingen ett eller flera av de driftscentrum som hör till produktionsringen. Tillstånd kan beviljas för produktion i högst den omfattning som motsvarar en etablerad produktionsnivå. Närmare stadganden om förutsättningarna för beviljande av tillstånd och om villkor för tillståndets giltighet utfärdas genom förordning.

10 §. *Temporär begränsning av beviljande av tillstånd.* Det föreslås att beviljande av tillstånd alltså skall begränsas så, att tillstånd att bedriva svinhushållning eller hönshushållning inte får beviljas före den 1 januari 1996 i andra fall än de som nämns i lagens 9 och 9 a §§. I jämförelse med nuläget utvidgar detta möjligheterna att bevilja tillstånd så, att tillstånd också kan beviljas för att starta eller utvidga nötköttsproduktion och produktion av fjäder-

fäkött upp till de maximala produktionsgränserna i 6 §.

13 §. *Ändringar i delägarskapen i bolag och andelslag.* Det föreslås att i paragrafens 2 mom. görs vissa tekniska justeringar som beror på att kraven på arbete slopas i 7 §.

16 §. *Återkallande av tillstånd.* Om återkallande av tillstånd beslutar samma myndighet som beviljar tillståndet. Det föreslås att i 16 § 3 mom. görs tekniska ändringar i överensstämmelse med denna princip.

17 §. *Tillstånd som förfaller.* Enligt nuvarande stadganden förfaller ett tillstånd som har beviljats med stöd av lagen, om sådan produktion som avses i tillståndet inte inom tre år från det tillståndet beviljades har inletts på basis av tillståndet. Tillståndet förfaller dock inte, om dröjsmålet med beaktande av omständigheterna skall anses vara obetydligt.

Bedrivande av husdjursproduktion förutsätter ofta också tillstånd av andra än landsbygdsnäringsmyndigheterna för att verksamheten skall kunna inledas. Beslut angående dessa tillstånd kan t.ex. på grund av ändringssökande dröja flera år efter det att husdjurstillståndet har beviljats. Detta får dock inte leda till att tillståndet för husdjursproduktionen förfaller. Därför föreslås att 17 § 1 mom. kompletteras så att tillståndet inte förfaller om dröjsmålet inte beror på tillståndstagaren.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

Lagändringen förutsätter även ändringar i gällande förordning om styrning av husdjursproduktionen (194/91).

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av år 1994.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om styrning av husdjursproduktionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 7, 9 och 10 §§, 13 § 2 mom., 16 § 3 mom., 17 § 1 mom. och 28 § 1 mom. lagen den 28 december 1990 om styrning av husdjursproduktionen (1305/90) samt fogas till 6 § ett nytt 3 mom. samt till lagen en ny 9 a § som följer:

6 §

Allmänna förutsättningar

Jord- och skogsbruksministeriet kan av särskilda skäl, utan hinder av de begränsningar som anges i denna lag, bevilja företag eller inrättningar tillstånd för avels-, försöks- eller undervisningsverksamhet eller för uppfödning av importerade avelsdjur. Dessutom kan jord- och skogsbruksministeriet utan hinder av begränsningarna enligt denna lag bevilja en produktionsring som avses i 9 a § och som bedriver svinhushållning tillstånd att bedriva husdjursproduktion i större omfattning än den annars enligt denna lag skulle ha rätt till, om ett dylikt tillstånd kan anses vara särskilt befogat med tanke på inledandet av produktionsringens verksamhet.

7 §

Boende

Ett i 5 § nämnt tillstånd får beviljas endast om odlaren bor på den plats där husdjursföretaget finns eller på ett avstånd som är ändamålsenligt med tanke på skötseln av husdjursföretaget. I fråga om dödsbon eller sammanlutningar som består av fysiska personer skall åtminstone någon av delägarna uppfylla kravet på boende. Tillfällig bortavaro från boningsorten hindrar inte att tillstånd beviljas.

Genom förordning kan stadgas närmare om det krav på boende som avses i 1 mom. och om när frånvaron från den plats där företaget finns betraktas som tillfällig.

9 §

Överföring och sammanslagning av tillstånd

När ett husdjursföretag som enligt denna lag har tillstånd eller rätt att bedriva husdjursproduktion och vars ägande- eller besittningsrätt övergår till en ny ägare eller innehavare som fortsätter att bedriva husdjursproduktion på

lägenheten, kan det tillstånd som beviljats lägenheten eller rättigheten i fråga överföras till den nya ägaren eller innehavaren.

När en person som bedriver ett husdjursföretag och som enligt denna lag har tillstånd eller rätt att bedriva husdjursproduktion har köpt en sådan gårdsbruksenhet eller husdjursbyggnader och huvuddelen av åkrarna på en sådan gårdsbruksenhet som enligt denna lag har beviljats tillstånd eller som annars har rätt att bedriva husdjursproduktion, kan de tillstånd att bedriva husdjursproduktion och de rättigheter som gårdsbruksenheterna har sammanslås genom att ett nytt tillstånd beviljas. På motsvarande sätt kan man sammanslå tillstånd som beviljats makar för bedrivande av husdjursproduktion och de rättigheter som de har till ett tillstånd. När det är fråga om andra än makar är förutsättningen för sammanslagningen att husdjursproduktionen bildar en sådan helhet som kan skötas från samma driftscentrum.

En förutsättning för en sådan överföring av ett tillstånd eller en rättighet som avses i 1 och 2 mom. eller en i nämna lagrum avsedd sammanslagning av dem genom ett nytt tillstånd är att det i övrigt finns förutsättningar enligt denna lag för beviljande av tillstånd. En förutsättning är också att det för gårdsbruksenheten inte finns något gällande avtal med staten om minskad lantbruksproduktion eller någon förbindelse om nedläggning av lantbruksproduktionen som avgivits till lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Tillstånd får inte heller beviljas en gårdsbruksenhet för den tid i fråga om vilken ett utbetalt arvode som grundar sig på ett dylikt avtal inte har återbetalts till staten.

Tillstånd eller rättigheter kan överföras eller sammanslås utan hinder av begränsningarna i fråga om produktionens maximala storlek enligt 6 § 2 mom. och kraven på fodertillgång enligt 8 § 1—3 mom. Sammanslagning kan dock ske för produktion i högst den omfattning som motsvarar etablerad produktion. Tillstånd

eller rättigheter kan överföras eller sammanslås så att produktionsnivån blir lägre än vad som avses ovan, om gårdsbruksenhetens åkerareal är ringa, om åkerarealen har minskat betydligt eller om det finns andra härmed jämförbara särskilda skäl till sänkningen av produktionsnivån.

9 a §

Bildande av en produktionsring

Landsbygdsnäringsdistriktet kan bevilja en sammanslutning av två eller flera husdjursföretag vars husdjursproduktion bildar en helhet (produktionsring) tillstånd att bedriva produktion inom ramen för totalmängderna enligt de tillstånd som beviljats företagen och de rättigheter som de innehar.

Närmare stadganden om förutsättningarna för husdjurstillstånd som beviljas till en produktionsring och om villkoren för tillståndets giltighet utfärdas genom en förordning.

10 §

Temporär begränsning av beviljande av tillstånd

I denna lag nämnda tillstånd att bedriva svinhushållning eller hönshushållning får före den 1 januari 1996 beviljas endast i de fall som avses i 9 och 9 a §§.

13 §

Ändringar i delägarskapen i bolag och andelslag

Tillstånd som avses i 1 mom. skall utan hinder av vad som stadgas på annat ställe i denna lag beviljas, om åtminstone en av delägarna, bolagsmännen eller medlemmarna uppfyller kravet på boende enligt 7 § 1 mom. samt

ensam eller tillsammans med medlemmar av sin familj och andra personer som bor på nämnda sätt äger minst en tredjedel av bolagets aktier, eller på motsvarande sätt ensam eller tillsammans med de personer som avses ovan företräder minst en tredjedel av bolagsandelarna eller antalet medlemmar i andelslaget.

16 §

Återkallande av tillstånd

Tillstånd återkallas av landsbygdsnäringsdistriktet. Tillstånd som avses i 6 § 3 mom. återkallas dock av jord- och skogsbruksministeriet.

17 §

Tillstånd som förfaller

Tillstånd som har beviljats med stöd av denna lag förfaller, om sådan produktion som avses i tillståndet inte inom tre år från det tillståndet beviljades har inletts på basis av tillståndet. Tillståndet förfaller dock inte, om dröjsmålet med beaktande av omständigheterna skall anses vara obetydligt eller om dröjsmålet inte beror på tillståndstagaren.

28 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1991 och gäller till utgången av 1996.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Helsingfors den 11 oktober 1993

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Minister Ole Norrback

Lag

om ändring av lagen om styrning av husdjursproduktionen

I enlighet med riksdagens beslut ändras 7, 9 och 10 §§, 13 § 2 mom., 16 § 3 mom., 17 § 1 mom. och 28 § 1 mom. lagen den 28 december 1990 om styrning av husdjursproduktionen (1305/90) samt fogas till 6 § ett nytt 3 mom. samt till lagen en ny 9 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Allmänna förutsättningar

Jord- och skogsbruksministeriet kan av särskilda skäl, utan hinder av de begränsningar som anges i denna lag, bevilja företag eller inrättningar tillstånd för avels-, försöks- eller undervisningsverksamhet eller för uppfödning av importerade avelsdjur. Dessutom kan jord- och skogsbruksministeriet utan hinder av begränsningarna enligt denna lag bevilja en produktionsring som avses i 9 a § och som bedriver svinhus-hållning tillstånd att bedriva husdjursproduktion i större omfattning än den annars enligt denna lag skulle ha rätt till, om ett dylikt tillstånd kan anses vara särskilt befogat med tanke på inledandet av produktionsringens verksamhet.

7 §

Arbete och boende

Ett i 5 § nämnt tillstånd får beviljas endast om

1) produktionen i huvudsak skötts genom en enskild odlares eller familjemedlemmarnas arbete och odlaren bor på den gårdsbruksenhet där produktionen bedrivs eller i dess närhet,

2) produktionen skötts genom arbete, utfört av en av enskilda odlare grundad sammanslutnings delägare jämte familjemedlemmar så att åtminstone en av delägarna i sammanslutningen bor på företagets verksamhetsplats eller i närheten av gårdsbruksenheten och de övriga delägarna så nära företaget att de kan delta i arbetet där, eller

7 §

Boende

Ett i 5 § nämnt tillstånd får beviljas endast om odlaren bor på den plats där husdjursföretaget finns eller på ett avstånd som är ändamålsenligt med tanke på skötseln av husdjursföretaget. I fråga om dödsbon eller sammanslutningar som består av fysiska personer skall åtminstone någon av delägarna uppfylla kravet på boende. Tillfällig bortavaro från boningsorten hindrar inte att tillstånd beviljas.

Gällande lydelse

3) produktionen skötts genom en dödsbo-delägars jämte familjemedlemmarnas arbete så att någon av delägarna bor på den gårdsbruksenhet där produktionen bedrivs eller i dess närhet.

Genom förordning utfärdas vid behov närmare stadganden om när en odlare eller en delägare i en sammanslutning eller en delägare i ett dödsbo skall anses bo på gårdsbruksenheten eller i närheten av företaget och om sådan frånvaro från boningsorten som inte utgör hinder för uppfyllande av kravet på boende i 1 mom.

9 §

Undantag från förutsättningarna för beviljande av tillstånd

Utan hinder av det i 6 § 2 mom. nämnda förbudet, de i 7 § nämnda kraven i fråga om arbete och de i 8 § 1—3 mom. nämnda kraven i fråga om fodertillgång kan landsbygdsdistriktet bevilja tillstånd för fortsättande av ett lagligen bedrivet husdjursföretag på gårdsbruksenheten i samma omfattning som tidigare, då en ny företagare träder till, om lägenhetens ringa åkerareal eller en betydande minskning i den eller andra härmed jämförbara skäl inte utgör hinder för beviljande av tillstånd. Undantag från kravet på arbete kan dock göras endast då det är fråga om generationsväxling eller en därmed jämförbar överlåtelse.

Av särskilda skäl kan jordbruksstyrelsen, utan hinder av de begränsningar som anges i denna lag, bevilja tillstånd för avels-, försöks- och undervisningsverksamhet eller för uppfödning av importerade avelsdjur.

Föreslagen lydelse

Genom förordning kan stadgas närmare om det krav på boende som avses i 1 mom. och om när frånvaron från den plats där företaget finns betraktas som tillfällig.

9 §

verföring och sammanslagning av tillstånd

När ett husdjursföretag som enligt denna lag har tillstånd eller rätt att bedriva husdjursproduktion och vars ägande- eller besittningsrätt övergår till en ny ägare eller innehavare som fortsätter att bedriva husdjursproduktion på lägenheten, kan det tillstånd som beviljats lägenheten eller rättigheten i fråga överföras till den nya ägaren eller innehavaren.

När en person som bedriver ett husdjursföretag och som enligt denna lag har tillstånd eller rätt att bedriva husdjursproduktion har köpt en sådan gårdsbruksenhet eller husdjursbyggnader och huvuddelen av åkrarna på en sådan gårdsbruksenhet som enligt denna lag har beviljats tillstånd eller som annars har rätt att bedriva husdjursproduktion, kan de tillstånd att bedriva husdjursproduktion och de rättigheter som gårdsbruksenheterna har sammanslås genom att ett nytt tillstånd beviljas. På motsvarande sätt kan man sammanslå tillstånd som beviljats makar för bedrivande av husdjursproduktion och de rättigheter som de har till ett tillstånd. När det är fråga om andra än makar är förutsättningen för sammanslagningen att husdjursproduktionen bildar en sådan helhet som kan skötas från samma driftscentrum.

En förutsättning för en sådan överföring av ett tillstånd eller en rättighet som avses i 1 och 2 mom. eller en i nämna lagrum avsedd sammanslagning av dem genom ett nytt tillstånd är att det i övrigt finns förutsättningar enligt denna lag för beviljande av tillstånd. En förutsättning är också att det för gårdsbruksenheten inte finns något gällande avtal med staten om minskad

*Gällande lydelse**10 §*

I denna lag nämnda tillstånd att starta eller utvidga produktionen får landsbygdsdistriktet före den 1 januari 1994 beviljas endast

- 1) en husdjursföretagares döds- eller konkursbo,
- 2) den som genom arv eller testamente blivit ägare till ett husdjursföretag,
- 3) då husdjursföretaget köps av säljarens make eller av någon som enligt 2 kap. ärvdebalken (40/65) kunde ärva säljaren eller av säljarens fosterbarn eller make till någon av dem,
- 4) då det är fråga om generationsväxling

Föreslagen lydelse

lantbruksproduktion eller någon förbindelse om nedläggning av lantbruksproduktionen som avgivits till lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Tillstånd får inte heller beviljas en gårdsbruksenhet för den tid i fråga om vilken ett utbetalt arvode som grundar sig på ett dylikt avtal inte har återbetalts till staten.

Tillstånd eller rättigheter kan överföras eller sammanslås utan hinder av begränsningarna i fråga om produktionens maximala storlek enligt 6 § 2 mom. och kraven på fodertillgång enligt 8 § 1—3 mom. Sammanslagning kan dock ske för produktion i högst den omfattning som motsvarar etablerad produktion. Tillstånd eller rättigheter kan överföras eller sammanslås så att produktionsnivån blir lägre än vad som avses ovan, om gårdsbruksenhetens åkerareal är ringa, om åkerarealen har minskat betydligt eller om det finns andra härmed jämförbara särskilda skäl till sänkningen av produktionsnivån.

*9 a §**Bildande av en produktionsring*

Landsbygdsnäringsdistriktet kan bevilja en sammanslutning av två eller flera husdjursföretag vars husdjursproduktion bildar en helhet (produktionsring) tillstånd att bedriva produktion inom ramen för totalmängderna enligt de tillstånd som beviljats företagen och de rättigheter som de innehar.

Närmare stadganden om förutsättningarna för husdjurstillstånd som beviljas till en produktionsring och om villkoren för tillståndets giltighet utfärdas genom en förordning.

*10 §**Temporär begränsning av beviljande av tillstånd*

I denna lag nämnda tillstånd att bedriva svinhushållning eller hönshushållning får före den 1 januari 1996 beviljas endast i de fall som avses i 9 och 9 a §§.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

som avses i 10 § 1 mom. lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/90), eller

5) av särskilda skäl sedan en ny företagare har trätt till i andra fall än de som nämns i 1—4 punkten.

I de fall som nämns i 1 mom. får tillstånd beviljas för fortsättande av produktionen i högst den omfattning som visat sig vara etablerad för företagets del.

Utän hinder av 1 och 2 mom. kan tillstånd beviljas

1) för startande eller utvidgande av produktion som omfattar högst 60 i 5 § 1 mom. nämnda nötkreatur,

2) för startande eller utvidgande av produktion som omfattar högst 15 000 fjäderfän, eller

3) för produktion av ägg för kläckning av gödkycklingar.

13 §

Ändringar i delägarskapen i bolag och andelslag

Tillstånd som avses i 1 mom. skall utan hinder av vad som stadgas på annat ställe i denna lag beviljas, om

1) *produktionen fortgår i huvudsak genom fysiska personers jämte familjemedlemmars arbete, såvida de är delägare, bolagsmän eller medlemmar, samt*

2) *åtminstone någon av dem som nämns i 1 punkten och genom sitt arbete deltar i bedrivandet av produktionen bor på den plats där husdjursföretaget finns eller i dess närhet samt ensam eller tillsammans med medlemmar av sin familj och andra personer, som deltar i arbetet på det sätt som avses ovan och som även bor på nämnda sätt, äger minst en tredjedel av bolagets aktier, eller på motsvarande sätt ensam eller tillsammans med de personer som avses ovan företräder minst en tredjedel av bolagsandelarna eller antalet medlemmar i andelslaget.*

Tillstånd som avses i 1 mom. skall utan hinder av vad som stadgas på annat ställe i denna lag beviljas, om *åtminstone en av delägarna, bolagsmännen eller medlemmarna uppfyller kravet på boende enligt 7 § 1 mom. samt ensam eller tillsammans med medlemmar av sin familj och andra personer som bor på nämnda sätt äger minst en tredjedel av bolagets aktier, eller på motsvarande sätt ensam eller tillsammans med de personer som avses ovan företräder minst en tredjedel av bolagsandelarna eller antalet medlemmar i andelslaget.*

16 §

Återkallande av tillstånd

Tillstånd återkallas av landsbygdsdistriktet. Tillstånd som avses i 9 § 2 mom. återkallas dock av jordbruksstyrelsen.

Tillstånd återkallas av *landsbygdsnäringsdistriktet*. Tillstånd som avses i 6 § 3 mom. återkallas dock av *jord- och skogsbruksministeriet*.

Gällande lydelse

17 §

Tillstånd som förfaller

Tillstånd som har beviljats med stöd av denna lag förfaller, om sådan produktion som avses i tillståndet inte inom tre år från det tillståndet beviljades har inletts på basis av tillståndet. Tillståndet förfaller dock inte, om dröjsmålet med beaktande av omständigheterna skall anses vara obetydligt.

28 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1991 och gäller till utgången av 1994.

Föreslagen lydelse

17 §

Tillstånd som förfaller

Tillstånd som har beviljats med stöd av denna lag förfaller, om sådan produktion som avses i tillståndet inte inom tre år från det tillståndet beviljades har inletts på basis av tillståndet. Tillståndet förfaller dock inte, om dröjsmålet med beaktande av omständigheterna skall anses vara obetydligt *eller om dröjsmålet inte beror på tillståndstagaren.*

28 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1991 och gäller till utgången av 1996.

Denna lag träder i kraft den

199 .